ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವು

TRAINING & COMMUNICATION SUPPORT TO WOMEN IN PANCHAYAT RAJ INSTITUTIONS

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ

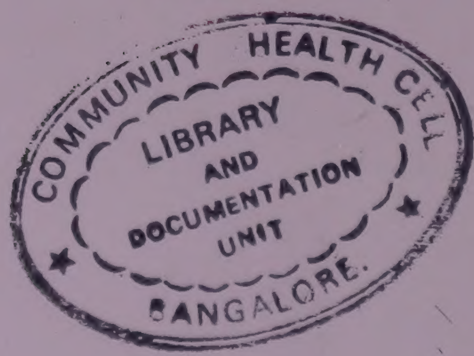
DEPARTMENT OF WOMEN & CHILD DEVELOPMENT

AUGUST 94

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ
ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವು

TRAINING & COMMUNICATION SUPPORT TO WOMEN IN PANCHAYAT RAJ INSTITUTIONS

COMMUNITY HEALTH CELL
LIBRARY
AND
DOCUMENTATION
UNIT
BANGALORE.

ಮುನ್ನುಡಿ

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಲು ಇತರ ಪುರುಷ ಪ್ರಜೆಗಳಷ್ಟೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೀತಿ ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಾಸ್ತವ ಪಾತ್ರ ಮಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಕಾಯಿದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 35000 ಮಹಿಳೆಯರು ಮೂರು ಹಂತದ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಈ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ

(ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ)
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ

ಆಗಸ್ಟ್ 1994

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

ವಿಷಯ : ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವು

ಉಲ್ಲೇಖ : ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಇವರ ಅ.ಸ. ಪತ್ರಸಂಖ್ಯೆ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂ ಸಿಡಿ ಪಿಆರ್ ಐ2 ಟಿಆರ್‌ಜಿ 93-94 ದಿನಾಂಕ 18-3-94

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ 1993ರ ಅದಿನಿಯಮವು ಗ್ರಾಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಟ 13ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. 5641 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು 80,631 ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ 35334 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳ ಶೇಕಡಾ 43.6ರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 3340 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ 1396 ಮಹಿಳೆಯರೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 909 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ 329 ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಹತೆ ಅಲ್ಲದೇ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವದ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕ್ರಮವಾದ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವಿನ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ (1) ತರಬೇತಿಯ ತತ್ವಗಳು (2) ತರಬೇತಿ ವಿಷಯ ಸೂಚಿ: ಸೂಚಿತ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮದೊಡನೆ (3) ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯೋಪಾಯ (4) ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಬಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಇತರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ 1994-95ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೂ. 50-00 ಲಕ್ಷಗಳ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 2235-02-103-0-20 ಒಂದು ಹೊಸ ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

F-2

ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಸಂಖ್ಯೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿಡಿ 57 ಎಸ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಬ್ಲ್ಯೂ 94: ಬೆಂಗಳೂರು ದಿನಾಂಕ 12-7-1994.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವು ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ — ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.
2. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ — ಸದಸ್ಯರು.
3. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ-2, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ — ಸದಸ್ಯರು
4. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ — ಸದಸ್ಯರು.
5. ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ — ಸದಸ್ಯರು.
6. ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಆಡಳಿತ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು — ಸದಸ್ಯರು
7. ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವವುಳ್ಳ 5 ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು (ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು) — ಸದಸ್ಯರು.
8. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ — ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಈ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರೂ. 25-00 ಲಕ್ಷ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಣವನ್ನು 1994-95ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ 2235-02-103-0-20ರಲ್ಲಿ ಭರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಇವರ ಸಹಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಆಂತರಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು (ಒಎಸ)ಯು ಓ ಟಿಪ್ಪಣಿ; ಸಂಖ್ಯೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಎಲ್ 118 ಐ ಎಫ್ ಐ(1)94 ದಿನಾಂಕ 8-4-94 ಮೂಲಕ.

2. ಯೋಜನಾ ಇಲಾಖೆಯ ಯು ಓ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಪಿಡಿ 52 ಪಿಟಿಪಿ 94 ದಿನಾಂಕ : 26-4-94 ಮೂಲಕ.

3. ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ಯು ಓ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಫ್ ಡಿ 767 ವೆಚ್ಚ III 94 ದಿನಾಂಕ 18-5-94ರ ಮೂಲಕ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

(ಬಿ.ಆರ್. ದಂಡೇನವರ್)
ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ.

ಅನುಬಂಧ-I

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ನೆರವು ತರಬೇತಿಯ ತತ್ವಗಳು.

ತರಬೇತಿಯು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯವವರು ಬಾಗವಹಿಸುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಿಂಬಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ತರಬೇತಿಯು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದುದು. ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನುಭವದಿಂದ ಕಲಿಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ವಿನೂತನ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೊಸ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮಾದರಿ, ಹೊಸ ದೃಶ್ಯ, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ, ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ತರಬೇತಿಯು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಈ ತರಬೇತಿಯು 3-4 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಕಾಲಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಮುಂದು ವರಿಯುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.

1. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಉಪ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರಿಕರಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

2. ತರಬೇತಿಯನ್ನು ವಸತಿ ಯೋಗ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ 5 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಮೊದಲ 3 ದಿನಗಳ ತರಬೇತಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುವುದು. ಕೊನೆಯ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

3. ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಇದೇ ತರಬೇತಿದಾರರ ತಂಡವು ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ತರಬೇತಿ ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತರಬೇತಿ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅ. ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿ ವಿಧಾನ.

ಆ. ಸೂಚನಾ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಮಾದರಿ.

ಇ. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಮರ್ಥನಾ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮ.

ಈ. ತರಬೇತಿಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ತಡೆಪಟ್ಟಿ (ಚೆಕ್ ಲಿಸ್ಟ್). ಈ ತರಬೇತಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸ್ಥೂಲ ವಿಷಯ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಕಲಿಯುವ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು. ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರ ಆತಂಕ, ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಪ್ರತಿರೋದವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

2. ಸ್ವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ತಿಳಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಿಷೇದಾರ್ಥಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು.

3. ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಚತುರತೆಯನ್ನು ಅಂತರ್ಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಕಲಾಪಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

4. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಡುವ ವಿವೇಚನೆ.

5. ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ 1993ರ ತಪಸಿಲು (ಷೆಡ್ಯೂಲ್)ನ 1,2 ಮತ್ತು 3ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಗ್ರಾಮ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ನಿಯಮ-ನಿಯಂತ್ರಣ, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

6. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಥಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.

ಅ. ಶಿಕ್ಷಣ-ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆ. ಶಿಶು-ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ

ಇ. ಜೀವಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾವರಣ

ಈ. ಸಮವೇತನ-ಕನಿಷ್ಟ ವೇತನ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಕಾನೂನುಗಳು.

ಉ. ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಭೂಮಿ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳತ್ತ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವುದು.

ಊ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಅನುಬಂಧ-III : ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾದ ತರಬೇತಿಗೆ ವ್ಯಾಸಾಂಗ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದದ್ದು. ಅನುಭವ ಪಡೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು.

ಜಿಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯೋಪಾಯ:

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 700 ರಿಂದ 2000 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸರಾಸರಿ ಸುಮಾರು 1500 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅನುಬಂಧ-II ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಂಚಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ಕನಿಷ್ಟ 3-4 ತರಬೇತುದಾರರನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದು ಪೂರ್ಣಾವಧಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:-

ಅ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯಿದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಆ. ಕನಿಷ್ಟ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರಬೇಕು.

ಇ. ತರಬೇತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಈ. ಯೂವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಲಾಭ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಆದಾರದ ಮೇಲೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಹಾ ತರಬೇತಿ ನಡೆಸುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂಧೋಲನವನ್ನು ಎನ್.ಎಲ್.ಎಮ್ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಬಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂಧೋಲನದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬದ್ದರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವೇನೇಯಿರಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮರ್ಥ ಸೇವೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುದ್ಧತೆ ಪಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ತರಬೇತಿ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ: ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅನುಬಂಧ-IVರಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಂದಾಜು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷರತ ಸಮಿತಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಈ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಂದಾಜು 400-500 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ: ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸುಮಾರು 35-40 ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪಿಗೆ 5 ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವರು. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 3 ತಂಡದಂತೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 10 ತಂಡಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವರು. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅದೇ ಮಹಿಳಾ ತಂಡಕ್ಕೆ 3 ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಾದರಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಧಾನ ಅನುಬಂಧ-V ರಲ್ಲಿಯಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅವಶ್ಯವಾದ ಹಣದ 2/3ರಷ್ಟನ್ನು ಭರಿಸುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ವಂತಿಕೆ: ಪಾಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅನುಬಂಧ IV ಮತ್ತು V ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ

ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಧನೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯೋಪಾಯಗಳ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ

ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರೈತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಅಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ತರಬೇತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವರೋ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಿಲ್ಲಾಕೋರ್ ಗುಂಪು

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು. ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನ ಕನಿಷ್ಟ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಕೋರ್ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ತಂಡವು ಕನಿಷ್ಟ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ತರಬೇತಿಯ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. ತರಬೇತಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈ ಕೋರ್ ಗುಂಪು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಘಟನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ತರಬೇತಿದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಗತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮೌಲೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕಾರ್ಯೋಪಾಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಇತರೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

1. ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಬಿಂದು

2. ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅವರ ವಯಸ್ಸು, ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ, ಜಾತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ.

3. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಪ್ಪಟತನವನ್ನು ಅದು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯಾಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ವಿವರ, ಅದರ ಇತ್ತೀಚಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ, ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅದರ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿವರ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಮೊದಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಜೊತೆ ಈ ದಾಖಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ರವಾನಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

4. ಕೋರ್ ಗುಂಪಿನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

5. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕು.

6. ತರಬೇತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ಲಭ್ಯತೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಇವರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಹಾಗೂ ಗುಣಗಳು.

7. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತುದಾರರ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿ, ವಿಷಯಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಹಂತ.

8. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಅವಧಿ ವಿಷಯ ಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಹಂತ.

9. ತರಬೇತಿ ವಿಧಾನ ಉಪನ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ - ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ - ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ ಮತ್ತು ಅನುಕರಣೆ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ದೃಷ್ಟಿಃ ಶ್ರವಣ ಸಹಾಯಕ ತರಬೇತಿ.

F-4

10. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾದ ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.

11. ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಜಾನಪದ, ಮುದ್ರಿತ, ರೇಡಿಯೋ, ಟಿವಿ ಮತ್ತು ವೀಡಿಯೋಗಳ ಉಪಯೋಗ.

12. ತರಬೇತಿ ನಡೆಸಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

13. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

14. ಹಣಕಾಸಿನ ಅಂದಾಜು ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ಅಥವಾ ಸರಕಾರಿ, ಸರಕಾರೇತರ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಭಾಗಶಃ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

15. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರೆ ವಿವರಗಳು

ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಇವರು ಅನುಷ್ಟಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವರು.

ಯೋಜನೆಯು ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ಅನುಧಾನವನ್ನು (ಬಿಟ್ಟು ಅವಶ್ಯವಿರುವ 2:3 ರಷ್ಟು) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುಷ್ಟಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು. ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯುಕ್ತತಾ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧ - II

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುರ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರುಗಳು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು	ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳು				ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವುದು				ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ						ಒಟ್ಟು	ಮತ ದಾನದ ಬೂತ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	
			ಪ.ಜಾ	ಪ.ವ	ಹಿಂ.ಜ	ಇತರೆ	ಪ.ಜಾ	ಪ.ವ	ಹಿಂ.ಜ	ಇತರೆ	1	2	3	4	5	6			ಮಹಿಳೆಯರ	ಪುರುಷರ
1 ಬೆಂಗಳೂರು (ನಗರ)	115	1723	450	118	570	585	139	115	185	180	119	297	298	29	-	-	749	749	242450	208586
2. ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾ)	226	3533	767	249	1183	1334	319	228	459	521	307	714	519	59	1	-	1600	1616	487810	459659
3. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	275	4159	974	734	1361	1090	400	344	540	447	370	741	769	-	-	-	1880	1898	584074	567655
4. ಕೋಲಾರ	305	4385	1175	456	1447	1307	486	320	608	537	528	892	691	-	-	-	2111	2141	570194	552196
5. ಶಿವಮೊಗ್ಗ	364	3565	940	409	1187	1029	425	367	483	464	273	647	666	-	-	-	1586	1615	472151	449184
6. ತುಮಕೂರು	320	4931	1076	482	1642	1731	424	334	647	688	563	975	806	-	-	-	2344	2350	678540	651156
7. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	225	2203	548	234	729	692	250	225	301	311	203	441	326	35	-	-	1005	1059	293559	287125
8. ಮಂಗಳೂರು	354	5182	950	426	1719	2087	399	359	689	813	50	533	735	404	49	-	1771	1955	643773	669733
9. ಹಾಸನ	256	3422	785	260	1144	1233	312	256	467	501	364	785	496	-	-	-	1645	1658	456519	458635
10. ಕೊಡಗು	96	1091	216	137	368	370	98	101	151	159	48	187	223	-	-	-	458	482	142048	140172
11. ಮಂಡ್ಯ	228	3556	684	228	1188	1456	261	228	462	552	287	772	575	-	-	-	1635	1651	493898	470854
12. ಮೈಸೂರು	361	5870	1409	457	1960	2044	567	375	756	801	360	1130	1082	1	-	-	2573	2585	736243	700565
13. ಬೆಳಗಾವಿ	473	7206	1279	548	2393	2986	562	485	958	1142	98	803	1251	422	11	1	2586	2587	894889	883197
14. ಬಿಜಾಪುರ	363	5677	1241	380	1893	2163	479	366	761	850	197	1269	870	83	-	-	2419	2425	730501	720617
15. ಧಾರವಾಡ	439	5832	1176	492	1947	2217	484	438	768	872	184	1582	828	-	-	-	2594	2631	725334	686340
16. ಕಾರವಾರ	209	2402	480	218	802	902	226	210	332	367	245	477	401	-	-	-	1123	1135	299647	285190
17. ಬಳ್ಳಾರಿ	220	3374	794	435	1111	1034	312	267	445	411	106	548	563	117	3	-	1337	1337	413309	417502
18 ಬೀದರ್	176	2629	633	323	882	791	262	188	353	321	89	491	518	1	-	-	1098	1103	347523	340616
19. ಗುಲ್ಬರ್ಗ	336	5095	1343	442	1706	1604	538	390	684	644	231	686	796	276	-	-	1989	2085	691336	657414
20. ರಾಯಚೂರು	299	4781	988	542	1590	1661	394	334	633	641	396	858	595	221	-	-	2070	2143	567250	582559
ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	5640	80616	17908	7570	26822	28310	7317	5930	10684	11222	5018	14828	13005	1648	64	2	31300	35204	10471048	10190955

ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
80616
ಶೇಕಡಾವಾರು :

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳು
35153(43.60%)

ಪ.ಜಾ.	ಪ.ವ	ಹಿಂ.ಜ:	ಇತರೆ
22.21	9.39	33.27	35.13

ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳು
45463 (56.40%)

ಒಟ್ಟು ಮತದಾರರು
20632122

ಶೇಕಡ :
ಪುರುಷರು : 50.60
ಮಹಿಳೆಯರು : 49.40

ಅನುಬಂಧ – III

ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪಂಚಾಯತಿ (ಅಥವಾ ನಾಯಕತ್ವ) ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ 4 ದಿನಗಳು

ಉದ್ದೇಶ : 30-35 ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ :

1. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು (ಒದಗಿಸುವುದು)

2. ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಅವರೇ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಸಫಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗುವುದು.

1. ಮಾಹಿತಿ ಪರಿಕರಗಳು

ಅ. ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾನೂನುಗಳು	* ಚುನಾವಣಾ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಚನೆ * ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು * ಸಭಾ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿದಾನಗಳು * ಸಂಪನ್ಮೂಲ
ಆ. ಪಂಚಾಯತಿಯ ರಾಜಕೀಯ	* ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಏಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ ? ಅವು ಏಕೆ ಕಾರ್ಯರಹಿತವಾಗಿದೆ ? ಕ್ರಮವಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳೇನು ?
ಇ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ	* ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು * ಆರೋಗ್ಯ, ವಿಶೇಷತಾ : ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ರಕ್ಷಣೆ * ಶಿಕ್ಷಣ. * ವ್ಯವಸಾಯ, ನೀರಾವರಿ, ಭೂ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ * ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು * ಮಹಿಳೆಯರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು
ಈ. ಲಿಂಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	* ಮಹಿಳೆಯರ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

* ಆರ್ಥಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ-ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಜಾತಿ ವರ್ಗ
* ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು
* ಮಹಿಳೆಯರ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ, ಅವರು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
* ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಧನೆಗಳು
* ನಾಗರೀಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬರವಣಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಉ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.

ತರಬೇತಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು - 2

2. ಕುಶಲತೆಯು ವೃದ್ಧಿ

ಅ. ಗುಂಪು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ

ಆ. ಕ್ರಮವಾದ ಮತ್ತು ಸದಾ ಚಟುಟವಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಗುಂಪು ಇರಬೇಕು.

ಇ. ಉಪನ್ಯಾಸವೊಂದನ್ನು ನೀಡುವುದು

ಈ. ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ಬರೆಯುವುದು

ಉ. ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು

ಊ. ಇತರರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಋ. ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವುದು

ಎ. ಈ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಪಂಚಾಯತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಶಲತೆ ಪಡೆಯುವವರು.

i. ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚದ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳು (ಆಯವ್ಯಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು!

ii. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು

iii. ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದು?

ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ರೂಪುರೇಖೆಗಳು

ಮೊದಲ ದಿನ

ಸಮಯ	ಸಮಾವೇಶ	ಚಟುವಟಿಕೆ	ವಿಷಯ	
9-30:			ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಅಧಿವೇಶನ (ಐಚ್ಛಿಕ)	
10-00 :	1	ಎ	ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಶಿಬಿರದಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ? ತರಬೇತಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಅಧಿವೇಶನ
12-30:			ಭೋಜನ	
2-00 :	2		ಭೂತ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯ ಬೇರುಗಳು	ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಅಧಾರಿತ ಲಿಂಗ ಲಿಂಗ ಮಂಡನೆ
3-30 :	3	ಬಿ	ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ (ಮಹಿಳೆಯರಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೊಳಗಾಗಿರುವವರು	ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವ ಅಧಿವೇಶನ
6-00:		ಸಿ	ಗುಂಪು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು, ಸೈಕಲ್ ಮತ್ತು ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧಿವೇಶನ ಹಾಡಿನ ಕಲಿಕೆ	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ
8-00:		ಡಿ	ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಓದುವುದು	ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.

ಎರಡನೆ ದಿನ

ಸಮಯ	ಸಮಾವೇಶ	ಚಟುವಟಿಕೆ	ವಿಷಯ	
7-00 :		ಇ	ವ್ಯಾಯಾಮ : ಸೈಕ್ಲಿಂಗ್ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ
9-00 :		ಎಫ್	ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಅದಿವೇಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲೋಕನ	ಭಾಗವಹಿಸಿ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಅಧಿವೇಶನ
9-30 :	4		ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮೂಲ ಕಾನೂನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸುವುದು	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ
12-20:		ಜಿ	ಗುಂಪು ಕ್ರೀಡೆಗಳು	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ
12-30 :	5		ಬಡತನದ ಮೂಲ ಅಸಮಾನತೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಭಾಗ-1 ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ
1-30 :			ಭೋಜನ ವಿರಾಮ	
2-30 :	6	ಹೆಚ್	ಒಂದು ಮಾದರಿ ಪಂಚಾಯತಿ	ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವ ಅಧಿವೇಶನ
5-00 :		ಐ	ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ, ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ವಾಚನ	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
6-00 :		ಜೆ	ಪಂಚಾಯತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಪರೀಕ್ಷೆ : ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ	ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವುದು
7-00 :	7		ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ರಾಜಕೀಯ	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ

ಮೂರನೆಯ ದಿನ

ಸಮಯ	ಸಮಾವೇಶ	ಚಟುವಟಿಕೆ	ವಿಷಯ	
7-00 :		ಕ	ಸೈಕ್ಲಿಂಗ್, ವಾಯು ವಿಹಾರ	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
9-00 :		ಎಲ್	ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಅಧಿವೇಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಮನನ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು	ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವುದು
9-30 :		ಎಮ್	ಆರೋಗ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಶಿಶು ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವುದು
1-25 :			ಭೋಜನ ವಿರಾಮ	
2-15 :	9		ಬಡತನದ ಮೂಲ ಅಸಮಾನತೆ (ಭಾಗ-2 ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ)	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ
3-00 :	10		ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ
4-30 :	11	ಎನ್	ಗ್ರಾಮ ಭೇಟಿ : ಸಮೀಕ್ಷೆ : ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸುವುದು	ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವ ಅಧಿವೇಶನ
3-30 :			ಗ್ರಾಮ ಭೇಟಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು.	–ಡಿಟೋ–

ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ

ಸಮಯ	ಸಮಾವೇಶ	ಚಟುವಟಿಕೆ	ವಿಷಯ	
7-00 :		ಓ	ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೈಕ್ಲಲಿಂಗ್ :	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ
9-30 :	12		ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಧನೆ	
10-15 :	13		ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ವಿಶೇಷತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆ
11-00 :		ಪಿ	ಗುಂಪು ಕ್ರೀಡೆಗಳು	ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ
11-30 :	14		ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕ್ಯೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ	ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವುದು
1-30 :			ಭೋಜನ ವಿರಾಮ	
2-00 :	15 16		ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಆರ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮುಕ್ತಾಯ ಸಮಾರಂಭ	ಐಚ್ಛಿಕ

F-6

ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಕುರಿತು

ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವರ್ಗವು (ಅಂಕಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ) ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಓದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ವಸ್ತುಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಧವಾದ ಅಧಿವೇಶನವು ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಪಡುವ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು .ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಿಂಜರಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಬರುವಂತೆ ಇತರರು ಹೇಳ ಬಯಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ, ತಾವೇ ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವ ವಸ್ತು ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಐದು ದಿನದ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಅನುಸರಣಾ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾ: ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಶಿಬಿರ ಅಥವಾ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ 7 ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರ ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ : ತಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಶಿಬಿರ ಹಾಗೂ ನಾಗರೀಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ನಡೆಸಬಹುದು.

- 30 ಮಂದಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಒಂದು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಗರಿಷ್ಟ 50 ಮಂದಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು (ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಗೆ 2 ಅಥವಾ 3 ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರಬಹುದು)

— ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಕನಿಷ್ಟ 15 ಮಂದಿ ಇರಬೇಕು.

— ಸ್ಥಳ : ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶಿಬಿರವು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಾಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಲಭೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಹಿಳೆಯರು ವ್ಯಾಯಮ ಮಾಡಲು ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳವಿರಬೇಕು.

ಅಧಿವೇಶನ -1

ಚಟುವಟಿಕೆ -ಎ

ಸ್ವಯಂ ಪರಿಚಯ : ಶಿಬಿರದ ಉದ್ದೇಶ

ಉದ್ದೇಶಗಳು

* ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಪರಸ್ಪರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು
* ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
* ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಶಿಬಿರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
* ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಶಿಬಿರದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನೆರವಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ

1. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನೆರವಾಗಬೇಕು.
2. ಹೆಸರು ಹೇಳುವ ಚೆಂಡಾಟ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿವವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಜ್ಞಾಪಕವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಆಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.
3. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯ, ಹೇಳುವಂತಹ ಆಟವನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆಡುವುದು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ನಾನು ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬೇಗನೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ ಇತ್ಯಾದಿ)
4. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಶಿಬಿರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡನೆ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಯಾವ ಅಂಶ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು ಅಥವಾ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಅಂಶ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು.
5. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶಿಬಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು

ಅಧಿವೇಶನ-2

ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಮೂಲಗಳು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಎ. ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ , ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ವಿರಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಳೇಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಏಕೆ ಹಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಏಕೆ ಹೀಗಿದೆ, ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಬಿ. ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿತ್ತು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯುಂಟು ಎಂಬ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ : ವಿಧಾನ :

ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ 45 ನಿಮಿಷದ ಮಂಡನೆ

ಮಂಡನೆಯ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಂತರ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಸಣ್ಣಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕು (ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಎತ್ತಿದ ಸಂಶಯಗಳಿಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೆರವು ಪಡೆಯಬೇಕು)

ಅಧಿವೇಶನ -3

ಚಟುವಟಿಕೆ (ಬಿ)

ವಿಷಯ : ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಎ. ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಹಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು.

ಬಿ. ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಏಕೆ ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಶಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು.

ಸಿ. ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು (ಒಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಒಂದನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಮಹಿಳೆಯರು ಚರ್ಚಿಸುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಆ ಗುಂಪಿನ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. (ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ) ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

i. ಮಹಿಳೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯ ಪರಮ ಶತ್ರು.

ii. ಕರ್ತವ್ಯ ಪರ ಮಹಿಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಕುಟುಂಬದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ)

iii. ಪುರುಷನಿಗಿಂತಲೂ ಮಹಿಳೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ (ದೇಹರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ) ದುರ್ಬಲಳು ಎಂಬ (ಕೀಳರಿಮೆ)

iv. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಣ್ಣ -ಪುಟ್ಟ ಜಗಳಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುವವರು ಮತ್ತು ಅಸೂಯಾಪರರು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

v. (ಪುರುಷರಂತಲ್ಲದೆ) ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮನೆಯೇ ಪ್ರಥಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವ್ಯಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

vi. ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ಹೊರೆ. ಇತ್ಯಾದಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ :

ಎ. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎ,ಬಿ,ಸಿ. ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪನ್ನು ಪುನಃ ಉಪಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ 7ರಿಂದ 10ಮಂದಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವಿಭಾಗಿಸಬೇಕು. (ಎ1, ಎ2,ಬಿ1,ಬಿ2ಸಿ1,ಸಿ2) ಪ್ರತ್ತಿ ಗುಂಪಿಗೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ವರದಿಗಾರನನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದನ್ನು (ಕೆಲವು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅವರ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು) ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉಪಗುಂಪು ನಂತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಸುಮಾರು 20ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. (ಉಪಗುಂಪು ಎ2, ಉಪಗುಂಪು ಎ1ರ ಸುತ್ತ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತದೆ) ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಹೇಗಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೆ? ಇಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ. ನಂತರ ಉಪ ಗುಂಪು ಎ2,ಉಪಗುಂಪು ಎ1ರ ಜೊತೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಿ. ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ಉಪಗುಂಪು ಕಲ್ಪನೆಯ ಜೊತೆ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ – ಸಿ

ಈಗಾಗಲೇ ದೀರ್ಘವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇಂತಹ ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಳಲಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದ ಕಾರಣ ಬಹುತೇಕ ಆತಂಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತರರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಸಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಗುಂಪು ಹವಣಿಕೆ ಇನ್ನು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಈಗ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಗುಂಪು ವ್ಯಾಯಾಮದಿಂದ ವಿರಮಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನೋಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆಯಬಹುದು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯುವ ಅಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿದೆ. ಗುಂಪು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಚದರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಐಚ್ಛಿಕ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು. ನಂತರ ಬಹುಶಃ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಾಡಲು ಬರಬಹುದು. ಹೊಸದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಹಾಡು ಕಲಿಸಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಬಹುದು. ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಹಾಡೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಕ್ಕಿಸಬಹುದು. ಬಹುತೇಕ ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳು ಅದು ಗುಂಪು ಮುನ್ನಡೆಯುವಂತೆ ವಿಶ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಆಸ್ವಾದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮನೆಯಿಂದ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ –ಡಿ

ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಂಗಸರಿಗಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೂ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬರ ಆಸಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದಂತೂ ಇನ್ನು ಅಪರೂಪ. ಆದರೂ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಹಿಳೆಯರ ದೃಷ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ರಾಶಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಾಡಿಸಬಹುದು. (ಅನಕ್ಷರಸ್ತರಿದ್ದರೆ ಓದಲು, ಬರೆಯಲು, ಬಲ್ಲವರ ನೆರವಿನಿಂದ) ನಂತರ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಮಹಿಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ತಲೆಬರಹವನ್ನು ಓದಿ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳು ಟೀಕಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯರು ಅಂತಹ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೌದು, ಅವರು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಧೈರ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನಿರ್ಭೀತರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ –ಇ

ಈಗ ಬೆಳಗಾಗಿದೆ. ತರಬೇತಿಯ ಎರಡನೆ ದಿನ. ಈ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವುದಷ್ಟೆ ಒಲೆ ಹಚ್ಚುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೊಸ ಅನುಭವ. ಬೇಗ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. (ಇದು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನಲ್ಲ.) ಮತ್ತು ವಾಯು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಬಹಳಷ್ಟು ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೆಲವು ಸುಲಭವಾದ ಗುಂಪು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಚೆಂದದ ಹೊಸ ಅನುಭವ.

ಚಟುವಟಿಕೆ –ಎಫ್

ಉಪಕಾರ ಮುಗಿದಿದೆ ಅಥವಾ ಬಹುಶಃ ತಡವಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾಗಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಅಧಿವೇಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ನಿನ್ನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡುದುದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏನನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳೇನು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೇಯೆ. ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ದಿನವನ್ನು ಅವಸರ ರಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ.

ಅಧಿವೇಶನ – 4

ವಿಷಯ : **ಮೂಲ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾನುನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.**

ಉದ್ದೇಶಗಳು: **ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ರಹಿಸುವುದು.**

ಎ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತದರ ಮಹತ್ವ

ಬಿ. ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮೂರು ಹಂತದ ರಚನೆ

ಸಿ. ಪ್ರತಿಹಂತಕ್ಕೂ ಹೇಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲಾಗುವುದು.

ಡಿ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅರ್ಹರ್‍ಯಾರು? ಯಾರು ಅಲ್ಲ? ಅನರ್ಹತೆ ಇರುವ ವಿಧಿಗಳು.

ಇ. ಮಿಸಲಾತಿಯ ಸ್ವರೂಪಗಳು, ಪರ್ಯಾಯ ಸರದಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಎಫ್. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುವುದು?

ಜಿ. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ಅಧಿಕಾರವೇನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಮೂಲ ನಿಯಮಗಳೇನು (ಸಭೆ ಕರೆಯುವುದು, ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು)

ಎಚ್. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು :ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಂಧಗಳು (ಈಗ ಇರುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಬಯಸಿದಂತೆ)

ಐ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ (ಈಗ ಇರುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಬಯಸಿದಂತೆ)

ಜೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು - ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ 1,2 ಮತ್ತು 3 ಇಂದು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ.

ಕೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಿಧಿಯ ಮೂಲ (ಈಗ ಇರುವಂತೆ, ಮತ್ತೆ ಬಯಸಿದಂತೆ)

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ

ಎ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿತರಣೆ (ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳು)

ಬಿ. ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪುಟಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು. (2 ಗಂಟೆಗಳು)

ಸಿ. ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ (ಪ್ರತಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವುದು) (1 ಗಂಟೆ)

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಜಿ

ಎ. ಯಾವುದಾದರು ಹಾಡಿನ ನಂತರ 10 ನಿಮಿಷ ಅವಧಿಯ ಆಟ. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕಳೆದ ಎರಡು ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಪೆನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಆಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರನ್ನು ಕರೆದು ಪೆನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಬೇರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೂಕಾಭಿನಯ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಉಳಿದವರು ಆಕೆ ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ.

ಅಧಿವೇಶನ - 5

ವಿಷಯ : ಬಡತನದ ಮೂಲ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆ:

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಅ. ಬಡತನ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಸಮಾನತೆ ಸಹಾ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಅಗತ್ಯ. ಸಹಜವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು.

ಎ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿನ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಬಿ. ವಸಾಹತು ಆಡಳಿತದ ಪರಿಣಾಮಗಳು,

I. ರೈತರ ಅವನತಿ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕೆ - ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ : ಬಡತನ

II. ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶ (ಪಾಳೇಗಾರರ ಪಾತ್ರ)

III. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಪಾತ್ರ, ಆದರೆ ನಂತರ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಸರಕು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬಡತನ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ.

IV. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ತತ್ವ, ಬಂಡವಾಳ ರಫ್ತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಪಾತ್ರ.

ಅ. ಮಹಿಳೆಯರು ಬಡತನ, ಶ್ರೀಮಂತನ, ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನ ಮತ್ತು ರೈತ ಮುಂತಾದವು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ, ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರ ಒಡೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸಮಾನತೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ, ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಿರುವು ಮುರುವು ಮಾಡಿತು. ಇದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಹೋರಾಟ.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ:

ಎ. ಮಂಡನೆಗಾಗಿ : 45 ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಧಾರಿತ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಸಾಮಗ್ರಿ

ಬಿ. ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು (30 ನಿಮಿಷಗಳು) ಅವಧಿ ಒಂದರಿಂದ ಒಂದುವರೆ ಗಂಟೆಗಳು

ಅಧಿವೇಶನ - 6

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಎಚ್

ಒಂದು ಮಾದರಿ ಪಂಚಾಯತಿ

ಎ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಅವಕಾಶ, ಕಲ್ಪನಾ, ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಧ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಬಿ. ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳುವುದು, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ ವಿಧಾನಗಳು :

I. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಕನಸಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪಂಚಾಯತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕನಸಿನ ಬಗ್ಗ್ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

II. ಒಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಬ್ಬರು - ಮೊದಲೇ ಆರಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

III. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವರು.

IV. ಬಹಳಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು - ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದು.

ಬಿ. 3 ಅಥವಾ 4 ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಮುಂದೆ ಬರಲು ತಿಳಿಸುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೀಡುವರು. ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ : ಐ

ಇಂದು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಪರಿಕರಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಬರಲಿವೆ. ಹೇಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸುವುದು? ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಫುಲ್ಲಗೊಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅವರು ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆ ಆರಾಮವಾಗಿರಲಿ ಬಹುಶಃ ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಲವರು ಇಷ್ಟಾದರೂ ವಿಶ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದುವ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು

ಕಲಿಯಬಹುದು. ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡಬಲ್ಲವು ಅಥವಾ ಆತಂಕ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಯಾಸಗೊಳಿಸಬಲ್ಲವು. ಇದನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. "ಈಕೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿದಳೇ" "ಈಕೆ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿರುವಳೇ?" ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಈ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಅರಿತವರು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಲೂ ಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ : ಜೆ

ಇದು ಬೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮನನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನವ ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆಯಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರನ್ನು 3 ಅಥರಾ 4 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಗುಂಪು ಅಧಿವೇಶನ 4 ಅನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಒಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿ. ಅಂದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮೂಲ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಂತರ 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ಗುಂಪುಗಳು ನಿಜವಾದ ವಿನೋದ ಗೇಲಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲಿ. ಯಾರು ಗೆಲುವಿನ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದರು ಯಾರು ಸೋತರು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಧಿವೇಶನ - 7

ವಿಷಯ : ರಾಜಕೀಯ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ರಾಜಕೀಯವೆಂದರೇನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು - ಆ ರಾಜಕೀಯ ಕೊಳಕಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದೇನು ಇಲ್ಲಾ - ಹಾಗೇ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿರುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನ ಸಹ-ಅದು ಕೊರತೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಸಹ.

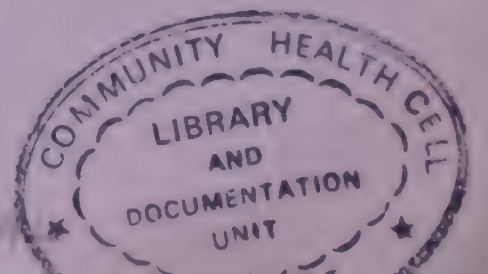
- ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪಾತ್ರ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೇಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ.
- ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಪಾತ್ರ
- ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದ ಪಾತ್ರ
- ನೈಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಿ ಪರಿಕರಗಳ ಕೊರತೆ
- ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ

- ಟಿಪ್ಪಣಿ ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ
- ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನದ 'ಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇಳುವಂತೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಓದುವುದು.
- ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯ - ಇಂದು ನಿಮಗನ್ನಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಕೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಈ ತರಹ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದುದರ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಬೇಡ. ಸೈಕಲ್ ಬಿಡುವುದು ಹೊರತಾಗಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಅದೇ ಅಧಿವೇಶನ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಆಯ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಪ್ರಶಾಂತ ಜಾಗ ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಬರೆಯಬಹುದು. ನಂತರ ಓದಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಎಲ್

ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಫ್ ತರಹವೇ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹವು ಬಹಳ ಇವೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದೊಂದು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಟೀ ಮಾಡಿ" ಈಗ ಆಕೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಟೀ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ? ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಟೀ? ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು? ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಪ್ರವಾಹವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಂದ? ಎಷ್ಟು? ಎಂತಹ ಟೀ? ಸಕ್ಕರೆಯೊಡನೆ? ಸ್ಟೌ ಮೇಲೆಯೇ?

ಎಂತಹ ಅಸಾಧಾರಣ ವಿಷಯ! ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವುಳ್ಳ ನವಸಾಕ್ಷರತಾ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಭಾಷಣ ತರಬೇತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು 5ನಿಮಿಷಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಾದ ನಂತರ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮಾತಾನಾಡುವರು. 5-6 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತಾನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಬಹುದು. ನಂತರ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಭಾಷೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತೆ? ಶೈಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ, ಭಾಷಣಕಾರರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ?

ಅಧಿವೇಶನ - 8

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಎಮ್

ವಿಷಯ : ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಎ. ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವುದು.

ಬಿ. ಈಗಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ - ಶಾಲಾ ಊಟದ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಸಿ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು: ನೈರ್ಮಲ್ಯತೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಡಿ. ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಮಾದರಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ • ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಮಗ್ನರಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ :

ಎ. ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂಲಗಳಾವುವು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಂಡನೆ - ಟಿಪ್ಪಣಿ ವಿತರಿಸಿ. (30 ನಿಮಿಷಗಳು)

ಬಿ. ಹಾಲೀ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಂಡನೆ: ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ (30 ನಿಮಿಷಗಳು)

ಸಿ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದು.

ಡಿ. ನಟಿಸುವ ಪ್ರಕರಣ : ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ 7-10 ಜನರಿರುವ ಗುಂಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಗುಂಪು ಅದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. (2 ಗಂಟೆಗಳು)

ಅಧಿವೇಶನ - 9

ವಿಷಯ : ಬಡತನದ ಮೂಲಗಳು - ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಅಸಮಾನತೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು :

ಎ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ವರ್ಗ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು (ರೂಪುರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ) ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಬಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ ನಂತರದ ನೀತಿಗಳು ಹೇಗೆ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿಗಳು

ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಗಳು

ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀತಿಗಳು

ಸಿ. ಸ್ಥಳೀಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಹೇಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಡಿ. ಬಡವರು ಸಂಘಟಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು

ಇ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಸಂವಿಧಾನದ ರೂಪುರೇಖೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು : ವಿಧಾನ :

30 ನಿಮಿಷಗಳ ಮಂಡನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಓದುವುದು.

ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಪರಿಚಯ (ಸಮಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ)

ಅಧಿವೇಶನ - 10

ವಿಷಯ : ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯೋಜನೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಎ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

I. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ

II. ಕೈದೋಟ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯಲ್ಲಿ

III. ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ

IV. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಬಿ. ಅಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನೆರವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ಒದಗಿಸಬಹುದಾದ ಪರಿಕರಗಳು, ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಬಹುದು.

ವಿಧಾನಗಳು:

ಎ. ಪ್ರಕರಣ ಮಂಡನೆ

ಬಿ. ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರೊಡನೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ

ಅವಧಿ:- ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳು

ಅಧಿವೇಶನ - 11

ಚಟುವಟಿಕೆ :ಎನ್:

ವಿಷಯ : ಗ್ರಾಮ ಭೇಟಿಗಳು : ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಕೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಎ. ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಹ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗ್ರಾಮದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.

ಬಿ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.

ಸಿ. ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮನೆಗೆಲಸ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಏನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಡಿ. ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ : ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು, ಧೈರ್ಯ ತಾಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು.

ಇ. ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

ಎ. ಆಯ್ದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಲನುಗುಣವಾದ ಗ್ರಾಮ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದು.

ಬಿ. ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಗ್ರಾಮದ 3-4 ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು ಕೇಳುವುದು.

ಸಿ. ಗುಂಪುಗಳು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕುಳಿತು ನಂತರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದುದನ್ನು : ಕಂಡುದುದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಡಿ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ತಿಳಿಸುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಓ:

ಅಧಿವೇಶನ "ಕೆ" ಅಥವಾ ಅಧಿವೇಶನ "ಇ" ತರಹವೇ ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಅಧಿವೇಶನ - 12

ವಿಷಯ : ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಧನೆಗಳು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

— ಜಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶುದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

— ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹೋರಾಟಗಳ ಕುರಿತು

— ಅಪ್ರಕಟಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ

— ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ

— ಪರ್ಯಾಯ ಮಾದರಿ ಪಾತ್ರ

ವಿಧಾನಗಳು : ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

ಎ. ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಮಂಡನೆ

ಬಿ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಯ

ಸಿ. ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ವಿಜಯಶೀಲರಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಅಧಿವೇಶನ - 13

ವಿಷಯ : ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಎ. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಬಿ. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಿ. ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ವಿಧಾನಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

— ಗುಂಪು ವಸ್ತು ಕುರಿತು ಓದುವುದು.

— ವಿಷಯ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಂಡನೆ ಮತ್ತು : ಅಥವಾ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ತಜ್ಞರಿಂದ ಸಂದೇಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಪಿ :

ನೀವು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ (ತಪಸೀಲು) ನಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಾದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ವಿನೋದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ದೀರ್ಘ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಏನು ಮಾಡುವೆವೋ ಅದು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಂತರ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಹಾಡೊಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಥವಾ ತಮಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ನಂತರ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಚೀಟಿ ಎತ್ತಲು ತಿಳಿಸುವುದು. ಹಾಗೆ ಇದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.

ಅಧಿವೇಶನ -14

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಕ್ಯೂ

ವಿಷಯ : ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಎ. ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ :

* ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಏಕೆ?
* ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅನುಭವಗಳು
* ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಬಿ. ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದು. ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೊಳಿಸುವುದು.

ಸಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಲಿಂಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಾನೂನು ನೆರವು ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು.
ಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು
ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿಲಯಗಳು
ತೊರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ನಿಲಯಗಳು

ವಿಧಾನಗಳು : ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

1. ಮಂಡನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :
2. ವೃತ್ತ ರಚನೆ - ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ ಅಡಚಣೆಯೆಂದು ಯೋಚಿಸುವಳು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಳು.
3. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ಅನುಭವಗಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಹೇಳದೆ ಇರತಕ್ಕವು.
4. ಪಂಚಾಯತಿ ಸಭೆಯ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ - ಮಹಿಳೆಯರ ಹೊಸ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೊಸ ವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರೊಡನೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.

— ಸಿಬ್ಬಂದಿ : ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ

— ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಇತ್ಯಾದಿ

— ಗಂಡಸರು : ಮೇಲಿನ ಜಾತಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಕ್ಯೂ

ಇದು ನಿಶಬ್ದವಾದ ರಹಸ್ಯ ಅಧಿವೇಶನ, ಮಹಿಳೆಯರು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ವಂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ ಬಹುಶಃ ಅದು ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಗು ಖಾಯಿಲೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹಸುವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಹುಶಃ ಬೇರೆಯವರು ಆಕೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬಹುಶಃ ಅವರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುಧಾದರು ಅಡಚಣೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಇಲ್ಲದೇ ಆದರೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು 5 ನಿಮಿಷ ಮೌನದಿಂದ ಇದ್ದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಮಹಿಳೆಗೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೊಡಿ ಖಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ-ಗರಿಷ್ಠ 3 ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲಿ. ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಂದು ಅಂಶ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು - ಆದ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ಬಹುಶಃ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ದೊಡ್ಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ 3 ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಧಿವೇಶನ - 15

ವಿಷಯ : ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಎ. ಕಾಲಮಿತಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು

ಬಿ. ಅನುಸರಣೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಿಹೇಳಲು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು (ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಅಥವಾ ಗುಂಪಾಗಿ)

ಸಿ. ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಇತರೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು

ವಿಧಾನಗಳು : ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

— ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಂತಹ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹಹುದು.

— ಅಂತಹ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಎಂತಹ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ? (ಮಹಿಳೆಯರು ಯೋಜನೆ ರಚಿಸುವರು)

— ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಸುವಿರಿ?

— ಯಾವಾಗ?

— ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀಲಿ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸುವುದು

— ಮುಖ್ಯ ಗುಂಪು ಮತ್ತೆ ಎಂದು ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತದೆ

— ದಿನಾಂಕ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ

— ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು

— ಎಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಆಗುವಿರಿ. ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ :

— ....ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹಾಡಿ

— .... ಪ್ರದೇಶ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ (ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ತರಬೇಕು.)

— .... ಮಹಿಳೆಯರ ಆದ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಗಳೊಡನೆ ಬನ್ನಿ

(ಅದೇ ರೀತಿ =ಅದೇ ತರಹದಲ್ಲಿ =ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ)

ಅಧಿವೇಶನ - 16

ಚಟುವಟಿಕೆ - ಆರ್

ವಿಷಯ : ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ = ಫೀಡ್ ಬ್ಯಾಕ್

ವಿಧಾನಗಳು :

ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಮಾತುಕತೆ = ಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ತನ್ನ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನನ್ನು ಕಲಿತರು ಇತ್ಯಾದಿ.

* ವಿಷಯ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು.

* ರೂಪ ದೀಪ : ಎಲ್ಲಾ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶೀಘ್ರ ಆಟ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ ರೂಪ ದೀಪ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆಕೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಸರು ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ.

(ರೂಪ = ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು. ದೀಪ = ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು.)

ಅನುಬಂಧ -IV

5 ದಿನಗಳ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟಕದ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬ್ತು	ರೂ.
1.	ದಿನಂಪ್ರತಿ ರೂ. 50 ರಿಂದ 15 ಜನ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯವವರಿಗೆ 5 ದಿನಗಳಿಗೆ ಊಟ : ವಸತಿ	3,750-00
2.	ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ಯೆ ರೂ. 50 ರಂತೆ 15 ಜನ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ	750-00
3.	ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 50 ರಂತೆ- ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ	750-00
4.	ಸಾದಿಲ್ವಾರು ವೆಚ್ಚ	500-00
	ಒಟ್ಟು	5,750-00

ರೂ. 70-00 ತಲಾ ಒಂದು ತರಬೇತಿಗೆ

ಅನುಬಂಧ-V

5 ದಿನಗಳ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಘಟಕದ ವೆಚ್ಚ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಉಪ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ತರಬೇತಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬ್ತು	ರೂ.
1.	ಊಟ : ವಸತಿ 5 ದಿನಗಳಿಗೆ 40 ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 30-00 ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ	6,000-00
2.	ಪ್ರವಾಸ ವೆಚ್ಚ ತಲಾ ರೂ. 50 ರಂತೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ (ರೂ. 50 ರಂತೆ * 40 ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು)	2,000-00
3.	ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 250 ರಂತೆ (ರೂ. 250 ರಂತೆ 4 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ)	1000-00
4.	ಪ್ರವಾಸ ವೆಚ್ಚ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 100 ರಂತೆ 4 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ	400-00
5.	ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಉಪಕರಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 50-00 ರಂತೆ	2,000-00
6.	ಸಾದಿಲ್ವಾರು ಖರ್ಚು	500-00
	ಒಟ್ಟು	**11,900-00**

* ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ 5 ರಷ್ಟು,
ತಲಾ ರೂ. 60-00 ರಂತೆ 1 ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 5 ರಷ್ಟು.

ಅನುಬಂಧ -VI

ಒಂದು 5 ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ಮಹಿಳಾ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು : ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ. ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬ್ತು	ರೂ.
1. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:	
* ಊಟ : ವಸತಿ 30 ಮಂದಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ 5 ದಿನಕ್ಕೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 75-00 ರಂತೆ	11,250-00
* ಪ್ರವಾಸ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 500-00 ರಂತೆ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ (ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ತಕ್ಕಂತೆ)	15,000-00
* ಪ್ರವಾಸದ ಭತ್ಯೆ : ದಿನಭತ್ಯೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ (3 ಮಂದಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 100-00 ರಂತೆ)	300-00
* ಗೌರವಧನ (ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ) ತಲಾ ರೂ. 250-00 ರಂತೆ	1,000-00
* ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಉಪಕರಣ ಸಾಮಗ್ರಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 50-00ರಂತೆ	1,500-00
* ಸಾದಿಲ್ವಾರು ವೆಚ್ಚ	500-00
ಒಟ್ಟು	**29,550-00**

ಅನುದಾನದ ಷರತ್ತುಗಳು:

1. ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಕರಾರು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು.
2. ಅನುದಾನ ಪಡೆದ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
3. ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೋರಿದಾಗ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ನೇಮಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

4. ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಥವಾ ಯಾವ ಅವಧಿಗೆ ಅನುದಾನ ಮಂಜೂರುರಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಅವಧಿಗೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸ್ಥಿದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಉಪಯೋಗಿತಾ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಚಾರ್ಟೆಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ರಿಂದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಹಿ ಮಾಡಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ತಿ ಅನುದಾನದಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ವಾಸ್ತವಾಂಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯ ರಿಜಿಸ್ಟರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಾನ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬುವಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮೊದಲು ನೀಡಿದ್ದ ಅನುದಾನವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

7. ಸಂಸ್ಥೆಯು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕರಾರು ಪತ್ರ

....

....

....

....

....

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಾಣಿ ಕಾಯಿದೆ 1,860(21,1860ರ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಒಂದು ಸಂಘವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಕಛೇರಿಯು ....

.... ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. (ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬದ್ಧನಾದವರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಇವರು ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಹೊಣೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರವಾದ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು (ರೂ. .... ಮಾತ್ರ) ಈ ಮಂಡನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಗಾದೆ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕರಾರಿಗೆ ನಾವು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಈ ಮಂಡನೆಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

2. ಈ ದಿನ . ...ರಂದು.................................ಸನ್ ಸಾವಿರದ ಒಂಭೈನೂರ ತೊಂಭತ್ತ...ರಂದು

3. ಕರಾರುಬದ್ಧರಾಗಿರುವವರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ .... ದಿನಾಂಕ .... (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪತ್ರವೆಂದು ಅದು ಈ ಕರಾರಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ 'ಅ' ಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೂ..ಗಳನ್ನು ಕರಾರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವವರ ಪರವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ರೂ...ಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ .... ಬದ್ಧನಾಗಿರುವವನ್ನು ಈ ಕರಾರು ಪತ್ರದ ಷರತ್ತಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರ ನೀಡುವ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

4. ಈಗ ಲಿಖಿತ ಕರಾರಿನ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕರಾರು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟವರು ಮೇಲಿನ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ

ತಿಳಿಸಿದ ಲಿಖಿತ ಕರಾರು ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಅನೂರ್ಜಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಅನುದಾನದ ಭಾಗಶಃ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೆ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಒಪ್ಪದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕರಾರುದಾರರು ಶೇಕಡಾ 6ರಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೆ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಂಘ : ಟ್ರಸ್ಟ್ ತನಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುವ ಅಥವಾ ಬರಬಹುದಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಯೋಜನ : ಲಾಭವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಾನ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮನೆ : ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಥೋಚಿತ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನದಿಂದ ಅರ್ಜಿಸಿದ, ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಆಸ್ತಿ :ಕಟ್ಟಡ : ಪಡೆದವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ, ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯರ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಇವರ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಘ : ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತಕ್ಕದ್ದು.

ಅ) ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಗೆ ಹಾಜರಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ:

1. ಮಂಜೂರಾತಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಯೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಇವರ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕರಾರಿಗೊಳಪಟ್ಟವರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕರಾರಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಸಹಿ:

(ಕರಾರಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಸಂಘದ ಹೆಸರು)
ಇವರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ

1. ....

2. ....

ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ

....

....

ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ

....

....

ಅಡಕಗಳು 'ಎ' ಮತ್ತು 'ಬಿ'

ದಿನಾಂಕ :
ಹುದ್ದೆ :

PROCEEDINGS OF THE GOVERNMENT OF KARNATAKA

Sub: **Training and Communication Support to Women in Panchayati Raj Institutions.**

Ref: **D.O. Letter No. DWCD/PRI-II/TRG/ 93-94 dt. 18.3.94 from Director Women & Child Development, Bangalore.**

Preamble

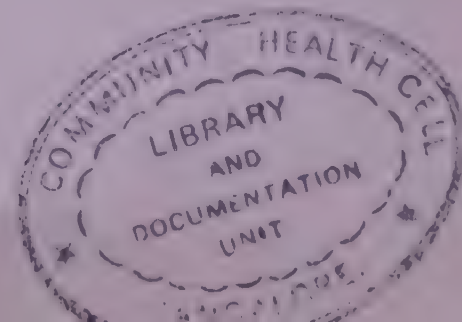
The Karnataka Panchayat Raj Act, 1993 has made provision of minimum 1/3rd reservation for women in Gram, Taluk and Zilla Panchayats. Out of a total of 80,631 seats in 5,641 Gram Panchayats, 35,334 seats are reserved for women. This reservation constitutes 43.6% of the total Gram Panchayat Seats. At the Taluk Level 1,396 women out of a total of 3,340 persons, and at Zilla level 329 women out 909 persons will have opportunity for serving on these institutions.

However, given the relatively lower educational qualifications of women, as well as their lack of political experience, their effective participation in panchayati raj will need to be facilitated through systematic training and communication support.

At Annexure are the details of a new scheme for training and communication support to panchayati raj members, including (i) principles of training; (ii) training content with a suggested curriculum; (iii) training strategy; (iv) procedure for assistance, costing etc.

Project proposals especially formulated for training and communication support to women panchayati raj members will be placed, scrutinised and approved by a State Level Committee under the chairpersonship of the Secretary, Dept of Women & Child Development with membership of a mix of Govt. officials and representatives of Non Governmental Organisations who have been working in the field of women's development and training.

A budget provision of Rs.50 lakhs has been made for the scheme in the 1994-95 budget. A new Head of Account 2235-02-103-0-20 has also been created for the purpose.

GO. No. WCD 57 SWW 94 Bangalore, Dated 12.7.94

In the circumstances stated in the Preamble, Government are pleased to approve the Scheme of Training and Communication Support for Women Panchayati Raj members as enclosed in Annexure.

Government is also pleased to constitute a State Level Committee for Training and Communication Support to Women Panchayati Raj Members with the following members:

1.	Secretary, Women & Child Development	Chairperson
2.	Secretary, RD&PR	Member
3.	Secretary II, Finance	Member
4.	Secretary, H&FW	Member
5.	Commissioner, Public Instruction	Member
6.	Director General ATI, Mysore	Member
7.	Representatives of five NGOs with experience in Women's Development & Training (to be nominated be Govt separately)	Members
8.	Director, Women & Child Devt.	Member-Secretary

A sum of Rs. 25 lakhs is sanctioned in the first instance for operationalising the scheme.

This amount shall be debitted to the Head of Account 2235-02-103-0-20 for the year 1994-95.

This order issues with the concurrance of (i) IFA vide U.O Note No SWL 118 IFA (i) 94 dt 8.4.94, (ii) Planning Dept vide U.O Note No. PD 52 PTP 94 dated 26.4.94, (iii) Finance Dept U.O Note No FD 767 Exp III 94 dated 18.5.94.

By order and in the name
of the Governor of Karnataka

Sd/-
Under Secretary,
Dept of Women & Child Devt.
KARNATAKA

TRAINING AND COMMUNICATION SUPPORT TO WOMEN IN PANCHAYATI RAJ INSTITUTIONS

ANNEXURE I

Principles of Training

* Training will be a participatory process, allowing trainees to have time and space for reflection, thereby influencing the contents and structure of the training programme;

* Training will be experiential, enabling participants to learn from their own experiences as well as that of others, leading to a situation whereby women imbibe a new set of values, behaviour patterns, attitudes, methods of work and begin to take qualitative decisions about themselves, their homes and their community;

* Training must impart certain essential information for women to carry out their responsibilities as panchayat members adequately.

* Training will be an ongoing, continuous process, rather than a single, time bound event, carried out in stages with a span of 3-4 months between phases;

* Training will be conducted in a decentralised manner at Taluk, Sub-Taluk levels;

* Training will be imparted in a residential context ideally for a duration of 5 days; the first three days of training will be exclusively for women, while joint training for men and women will be imparted on the last two days.

* Training will be imparted by a group of Resource Persons/Master Trainers or facilitators, who continuously work with the same group of PRI members;

Training Content

A separate training manual with the following curriculum template will be developed: (a) participatory training methodology, (b) core instructional design, (c) supportive curriculum locally prepared, (d) checklist for assessment of training effectiveness and follow-up. However, the broad content areas considered significant for training are given below.

i. Building a learning environment; understanding learners' anxieties, learners' resistance to participatory learning.

ii. Developing personal skills, associated with self-image, self-esteem, ability to articulate, listen and communicate, and to respond and

comprehend. Being able to understand and cope with negative responses from both men and women to their public role.

iii. Imbibing skills for participation in meetings, including minuting and moderating a meeting.

iv. Understanding the political necessity of Panchayati Raj Institutions in democracy, as also importance of political participation of women and rationale for reservations for them.

v. Understanding the rules, regulations, procedures and powers of gram, taluk and Zilla panchayats, listed in Schedules I, II & III of The Karnataka Panchayat Raj Act, 1993.

vi. Obtaining a holistic perspective on issues relating to:

   a. Education - focus on the girl child

   b. Child, Maternal Health, and Nutrition

   c. Ecology and Environment

   d. Laws for women relating to equal wages, minimum wages,dowry, property rights, social justice etc.

   e. Status of women, focussing among others on economic rights of land and credit, legal rights, issues of socio cultural significance etc.

vii. Understanding specific programmes which can be initiated in their gram panchayats, which can also give their gram panchayats a positive image.

Annexure III gives a suggested training curriculum for an intensive training programme. This is tentative, and will be modified as further experience is gained.

District Training Strategy

The number of women gram panchayat members ranges from 700 to 2000. Thus on an average approximately 1500 women gram panchayat members will require training in each district. Annexure II gives the district-wise allocation of seats reserved for women members of gram panchayats.

Identification of Organisations

Zilla Parishads may identify approximately four-five organisations per district which may be assigned the task of implementing training programmes on a regular basis within the district. Each of the organisations, thus identified should ideally have a minimum of 3-4 trainers, the majority being women trainers, willing to work on a full time basis for the training programme. Such

organisations may be identified which (a) are registered under the Karnataka Societies Registration Act; (b) have had experience in the field of women's development, women's education for a minimum of two years; (c) have facilities, resources, personnel and experience to initiate training programmes; (d) do not run for profit to any individual or body of individuals and conduct training programmes on a no-profit-no-loss basis.

Zilla Saksharata Samities may also be identified as an agency to take up training programmes, if they have successfully completed the total literacy campaigns as per NLM norms of achievement, and have launched post literacy and continuing education programmes. In the case of Zilla Saksharta Samities, Resource Persons/Master Trainers, who have shown interest and committment for training in the Total Literacy Campaign phase, may be identified for training Gram Panchayat Women.

Notwithstanding this procedure, voluntary agencies who have demonstrated their competent services for the cause of women with expertise in training may also apply directly to the Dept. of Women and Child Development for assistance.

Conduct of Training

To provide Gram Panchayat women members/chairpersons adequate training, identified Resource Persons/Master Trainers/Facilitators will be provided training. The financial estimates for training of Resource Persons/ Master Trainers/Facilitiators is at Annexure IV. These trained Resource Persons/Master Trainers/Facilitators, will in turn cover approximately 400-500 gram panchayat women members/chairpersons @ of 35-40 women per group for a 5 day training programme. Thus three groups will be covered each month and ten groups over a period of four months. In this manner, each agency or group of resource persons/master trainers will run three training programmes for the same group of women each year. The financial pattern for such a model is at Annexure V. Annexure VI gives the funding pattern for training Members/ Chairpersons at Taluk and Zilla level. These will be conducted as and when elections to these bodies are held.

The Department of Women and Child Development will meet 2/3rds of the required funds, the balance being the contribution of the respective Zilla Parishad to the training programme. While Annexures IV & V give the suggested pattern of funding, there will be scope for flexibility depending on the numbers of women gram panchayat members to be trained and the availability as well as training capability of organisations which have the requisite experience and perspectives on women's empowerment in the districts. In each district, changes will be required to suit local conditions. However, the reasoning behind the guidelines and the strategies should be understood and followed.

Utilisation of Existing Infrastructure

The Zilla Parishad forwarding the proposal will identify existing physical infrastructure in the districts, including infrastructure available with District Training Institutes (DTIs), Anganwadi Training Centres (AWTCs), District Institutes of Education and Training (DIETs), Farmers Training Institutes (FTIs), Krishi Vigyan Kendras (KVKs), Vidyapeethas etc. Such buildings may be identified and made available for the purpose of training women panchayati raj members through appropriate instructions to the local principals etc. Wherever, the voluntary organisations come forward to offer their own facilities, these may be utilised. Separate funds will not be available for rentals etc.

District Core Group

A Core Group will be set up at district level under the chairmanship of the Deputy Commissioners or Chief Executive Officers, Zilla Parishads with membership of the organisations identified for imparting training. At least two women members of the Zilla Parishad will also be members of the Core Group. A Member-Secretary will be identified from among the members of the Core Group. This Core Group will meet at least once a month to review qualitative and quantitative progress, share experiences in training, work out future strategies, take decisions for fund disbursements to member organisations.

The Core Group at district level shall be the coordinating body for the PRI training programme. It shall identify trainers and mobilise support for implementation of the programme; it shall monitor progress and evaluate outcomes.

Project Formulation

The Zilla Parishad seeking to implement the training programme(s) will formulate a project proposal, outlining the strategy for implementation, including:

* Area proposed to be covered: compact, area-focus approach to be adopted;
* Nos of PRI women members to be trained: their profile reflected through age, educational qualifications, caste, social and economic background;
* Organisations identified for conducting the training programmes, including a brief description of their objects and activities. (The Zilla Parishads will satisfy themselves about the genuineness of the organisation by looking into their record of participation in various programmes, their constitution, the particulars of their Boards of Management, their latest Annual Reports, statements of full receipts and expenditure for two years, their balance sheet for the previous

year. However, it would not be necessary to forward these documents along with the proposal.)

* Constitution and functions of the Core Group.
* Objectives of Training separately for (a) Resource Persons, (b) Master Trainers, (c) PRI women members;
* Availability of Training personnel: Process of selection of Resource Persons, Master Trainers and personal qualities/qualifications sought to be identified in the process of selection;
* Training of Resource Persons and Master Trainers: duration, content and phasing;
* Training Programmes for women PRI members: duration, content and phasing;
* Training Methodology: Lecture method, Group discussion, role play and simulation, case studies, video/audio assisted training;
* Teaching Aids, specific to educational, social and economic profile of PRI women members;
* Steps proposed to be taken for environment building: folk, print and electronic media to be used;
* Availability of physical infrastructure for conducting the programmes;
* System for monitoring and evaluation;
* Financial Estimates, also indicating whether any part of the expenditure will be provided by the organisation from its own resources, or through other official, non-official or foreign source;
* Other details as may be relevant.

The project proposals will be sent to the Director, Women and Child Development, who will place the proposals before a specially constituted State Level Committee. Based on the approvals accorded by the State Level Committee, grants will be released by the Director, Women and Child Development directly to the implementing agency.

On approval of the Project the grant (to the extent of $^{2}/_{3}$rds of the total requirement) shall be released to the Zilla Parishad. The Zilla Parishad will in turn disburse the funds to the implementing agencies as per the time schedule for the training programmes. Release of grant in the second and subsequent years will be made on a similar basis, provided that before release of the subsequent release, the utilisation certificate and audited statement in respect of the grants released till the end of the preceding year shall be furnished.

* * *

ANNEXURE–II

Statement showing the number of Grama Panchayats, total number of seats and reservation made in the Districts of Karnataka State

Name of District	No. of GPs	Total seats	Seats reserved for				Of which No. reserved for Women				No. of Constitutencies						Total	Total No. of Polling Station	No. of voters	
			SC	ST	BC	Others	SC	ST	BC	Others	1	2	3	4	5	6			Men	Women
Bangalore(U)	115	1723	450	118	570	585	139	115	185	180	119	297	298	29	-	-	749	749	242450	208586
Bangalore(R)	226	3533	767	249	1183	1334	319	228	459	521	307	714	519	59	1	-	1600	1616	487810	459659
Chitradurga	275	4159	974	734	1361	1090	400	344	540	447	370	741	769	-	-	-	1880	1898	584074	567655
Kolar	305	4385	1175	456	1447	1307	486	320	608	537	528	892	691	-	-	-	2111	2141	570194	552196
Shimoga	364	3565	940	409	1187	1029	425	367	483	464	273	647	666	-	-	-	1586	1615	472151	449184
Tumkur	320	4931	1076	482	1642	1731	424	334	647	688	563	975	806	-	-	-	2344	2350	678540	651156
Chickmagalur	225	2203	548	234	729	692	250	225	301	311	203	441	326	35	-	-	1005	1059	293559	287125
D. Kannada	354	5182	950	426	1719	2087	399	359	689	813	50	533	735	404	49	-	1771	1955	643773	669733
Hassan	256	3422	785	260	1144	1233	312	256	467	501	364	785	496	-	-	-	1645	1658	456519	458635
Kodagu	96	1091	216	137	368	370	98	101	151	159	48	187	223	-	-	-	458	482	142048	140172
Mandya	228	3556	684	228	1188	1456	261	228	462	552	287	772	575	-	-	-	1635	1651	493898	470854
Mysore	361	5870	1409	457	1960	2044	567	375	756	801	360	1130	1082	1	-	-	2573	2585	736243	700565
Belgaum	473	7206	1279	548	2393	2986	562	485	958	1142	98	803	1251	422	11	1	2586	2587	894889	883197
Bijapur	363	5677	1241	380	1893	2163	479	366	761	850	197	1269	870	83	-	-	2419	2425	730501	720617
Dharwad	439	5832	1176	492	1947	2217	484	438	768	872	184	1582	828	-	-	-	2594	2631	725334	688340
U. Kannada	209	2402	480	218	802	902	226	210	332	367	245	477	401	-	-	-	1123	1135	299647	285190
Bellary	220	3374	794	435	1111	1034	312	267	445	411	106	548	563	117	3	-	1337	1337	413309	417502
Bidar	176	2629	633	323	882	791	262	188	353	321	89	491	518	1	-	-	1098	1103	347523	340616
Gulbarga	336	5095	1343	442	1706	1604	538	390	684	644	231	686	796	276	-	-	1989	2085	691336	657414
Raichur	299	4781	988	542	1590	1661	394	334	633	641	396	858	595	221	-	-	2070	2143	567250	582559
Grand Total	5640	80616	17908	7570	26822	28310	7317	5930	10684	11222	5018	14828	13005	1648	64	2	31300	35204	10471048	10190955

Total number of seats 80616, Seats reserved for Women 35153 (43.60%), Seats for Men 45463 (56.40%)

Percentage : SC-22.21% ST-9.39% BC-33.27% Others-35.13% Total voters-20632122 %age Men (50.60) Women (49.40)

ANNEXURE–III

PANCHAYAT (OR LEADERSHIP) TRAINING CAMP FOR WOMEN

4 Days

Training Objective I : To train about 30-50 women to be able to :

i. provide the knowledge and skills needed for women to participate in decision making (for development at the local level)

ii. extend support to panchayat level functionaries or themselves become capable panchayat level functionaries.

1. **Information Inputs**

a. Panchayat Laws:
   * mode of elections and structure
   * powers and functions
   * meeting rules, procedures
   * resources

b. Politics of Panchayats:
   * why panchayats are political bodies
   * why they've been non functional
   * obstacles to proper functioning

c. Panchayats agenda:
   * scope, possibilities
   * health : especially sanitation, drinking water, maternal and child care
   * education
   * agriculture, irrigation, land and water management
   * development projects
   * women's specific needs

d. Gender issues:
   * causes of oppression of women
   * economic
   * socio - cultural patriarchy, caste, class
   * Myths regarding women
   * women's resilience - how they've coped and are coping
   * achievements of women
   * ensuring civil and political rights

e. Presenting, to some extent the larger socio economic background in which panchayats functions.

Training Objectives II

2. **Generation of Skills to :**

a. Conduct a group meeting and discussion

b. maintain a group with regular routine activities and programmes

c. give a speech

d. write a report

e. develop self confidence

f. listen to and critically analyze, what others are saying

g. read a newspaper critically

h. especially for panchayat representative

   i. budgetary and accounting skills (making a budget, understanding an accounts statement etc.)

   ii. how to get interventions recorded

   iii. how to get access to information

4 DAY TRAINING PROGRAMME OUTLINE FOR WOMEN AND PANCHAYAT

DAY 1

TIME	SESSION	ACTIVITY	TOPIC	
9.30			Formal inaugural session (optional)	
10.00	1	A	Self Introductions. Expectations from the camp. Objectives of training.	Introductory Session
12.30			Lunch	
2.00	2		Roots of gender inequity in the past and today	Material based presentation
3.30	3	B	Myths regarding women (esp. those internalized by women themselves)	Participatory/ learning session
6.00		C	Group exercises cycling/yoga cultural session -song learning	Group activity
8.00		D	Reading newspapers	Participatory

DAY 2

TIME	SESSION	ACTIVITY	TOPIC	
7.00		E	Exercise/Cycling	Group activity
9.00		F	Review of previous day's sessions	Participatory skill learning session
9.30	4		Understanding basic Panchayat laws	Material based presentation
12.20		G	Group games	Group activity
12.30	5		The roots of poverty inequality, unemployment-part I colonial period	Material based presentation
1.30			Lunch	
2.30	6	H	An ideal panchayat	Participatory learning session
5.00		I	Song learning, newspaper reading	Group activity
6.00		J	Reading of Panchayat laws Test/Quiz	Participatory Learning
7.00	7		The politics of Panchayats	Material based presentation

DAY 3

TIME	SESSION	ACTIVITY	TOPIC	
7.00		K	Cycling/Nature walk	Group activity
9.00		L	Recounting previous day's sessions + asking questions	Participatory learning
9.30	8	M	Planning for Health Drinking water, Health, child	Material based presentation care case simulation Sanitation
1.15			Lunch break	
2.15	9		Roots of poverty, inequality, (part–II Independent India)	Material based presentation
3.00	10		Planning for rural development	Material based presentation
4.30	11	N	Village visit/Survey/ Mapping	Participatory learning session
8.30			Consolidating village visit experience	Participatory learning session

DAY 4

TIME	SESSION	ACTIVITY	TOPIC	
7.00		O	Exercises, cycling	Group activity
9.30	12		Achievements of women	Material based
10.15	13		Existing Govt. schemes for development, esp. for women	presentation & activity
11.00		P	Group games	Group activity
11.30	14		Women in panchayats problems, prospects	Material based presentation
		Q	Discussions on problems at individual level	participatory learning
2.00	15		Action Plan	
	16	R	Evaluation	

Valedictory - optional

ABOUT THE SESSIONS

The sessions proposed here are of 2 types. One series (mentioned in numerals) covers information inputs on a range of topics. It is important that this information is provided in writing so that it may be studied and referred to when necessary by the participants. The information must be presented in a simple and attractive form to help retention and transmission of information to others also.

The second type of sessions are participatory in nature. Some instances have been provided - but these are not exhaustive. The number of sessions may be increased or altered as per local needs. The interactive sessions are crucial for achieving the objectives of personality and skills development. Participants should be encouraged to overcome their inhibitions, gain confidence in themselves, apply their mind critically to what others say, think for themselves, and acquire certain minimum skills in communication and organization.

The initial proposal being made is for a 4 day introductory training camp. However, where a more relaxed time table is preferable, the material suggested here could be expanded to a 5 day camp.Further follow up camps in specific areas, for example a 4 - day camp on panchayat level health planning or a 7 day camp on land and water management including all aspects of primary production, camp on generation of employment through manufacture / industry, a camp on civil and political rights, culture etc. can be planned subsequently.

— Ideal number of participants is 30.

— Maximum participants 50 (if 2 or3 resource persons are available on all 4 days)

— Minimum participants 15.

— Venue : The camp comes up best if the venue is a bit far away. Especially from the (participating) women's houses so that there is no pressure on them to return for household work. Also to provide a calm, clean atmosphere. Somewhere women can learn cycling, go for a walk, exercise with out too much disturbance.

SESSION 1

ACTIVITY A

Self Introduction / Objectives of Camp

Objectives:

* To let participants to get to know each other's names and something about each other.

* To take off on a participatory note - get participants accustomend to talking about themselves.
* To find out and note down with what expectations participants have come.
* To set forward the objectives of the camp to the participants.

Activities / Methodology :

1. A self-introduction by each member giving a small sketch about themselves, starting with the main resource persons who set an example.
2. Games to reinforce learning of names and break the ice. For example : Participants stand in a circle. One person starts the game by calling out the names of the persons beginning from her right. When she is not able to remember a particular name she passes the ball to her. The game proceeds with that person giving her name and then calling out the names one by one starting from the right. When she doesn't know the name she passes the ball to her..... and so on:
3. A round of one line or one word personality description of each (e.g. I enjoy meeting people, I get angry easily etc.or I like rocks, rain etc.)
4. Each person uses 2 lines to say what they expect from camp. Then a second round of talking on what the others said, which idea they liked or thought particularly important and who said it.
5. Resource persons distributes camp objectives and timetable and explains the programme.

SESSION 2

Roots of gender inequity

Objective :

a. There are enough statistics to reveal gender inequity but the persons for it are less well-known.Basic information to be given on status of women in ancient times, during feudal days and in modern times and why it was or is so.

b. To build confidence that the oppression of women has a beginning and therefore came have an end.

Activities /methodology:

A 45 minutes presentation by a resource person on this topic

Trainees read the material before or after the presentation in small groups (doubts raised by participants are answered by participants with help from resource persons if needed).

SESSION 3

ACTIVITY B

Theme : Myths about women

Objectives :

a To help women critically analyse and reject myths about women that they themselves may have internalized. These myths are often real obstacles to organization of women and need to be debunked.

b. To help women be able to explain to other women why these myths are wrong.

c. To help women understand how to conduct a group discussions (to participate in one, to moderate one, to summarise the discussion etc.)

Note : The actual myths that women may discuss will depend on what are the most prevalent myths in the group and area (i.e.amongst women). We suggest 2 or 3 examples.

i. A woman is women's worst enemy,

ii. Image of the good woman (societal and domestic expectation.)

iii. Woman is naturally (i.e. biologically) weaker (inferior) to man.

iv. Women are prone to petty quarrels and jealousy. They cannot make good organization,

v. Women's first responsibility is house (unlike men). So they cannot spend time on organizational work etc.

vi. Woman is a burden etc.

Activities/Methodology :

a. The trainees are divided into small groups A, B and C. Each of these is sub divided further in a sub group of about 7 to 10 persons each (A1, A2, B1, B2, C1 & C2). Each sub group is given a topic. It appoints a chairperson and a rapporteur. The group makes out in group discussion, how to answer these myths (some input is given on their roles). The sub group then discusses the topics for 20 minutes and arrives at an understanding. The sub group A2 are silent observers sitting around A1. They now comment on how well the discussion was conducted, whether all participated etc. Then A2 discusses its topic with A1 observing and finally commenting.

b. In the plenary each sub group presents its views on the myth. The resource person sums it up.

Activity C

It has been a long day now with fairly heavy sessions. Most women are unused to such heavy discussions and many find it wearisome. Some may have not done well and are perhaps tense. Others have had a journey and are tired. The group feeling is still weak. Now is the time for some fun. We have found group exercises relaxing. May be a walk if it is a scenic place. Definitely a number of women want to learn cycling and this is the time to start. Without letting the group break up into individuals, some options can be given for different women to do different group activities. Then perhaps they can come together to sing. To learn or teach some new songs. Perhaps one theme song for the camp which will keep spirits up. Perhaps a few songs. It gets the group going and helps them relax and enjoy. Far away from the problems of kitchen and home.

Activity D

Reading a newspaper is a very common place activity- but not for women, especially in rural areas. To scan a newspaper for information pertaining to one's needs and interests is even rarer. Yet these are essential skills that any panchayat functionary must have. Indeed this activity makes a difference to a women's views and concerns. So in this session, often organized after dinner, women are allowed to select from a pile of assorted newspapers, glance through it (with help if they are illiterates). Then they pick on one or two items to make commentson. After about half an hour each women comes up, reads out the news headline and proceeds to make her observation. Some comments are critical, some relate it to their situation and so on. It helps women look at such information critically and yes they gain confidence to have their own views on such matters and speak it out. Conduct this session in a very relaxed informal manner.

Activity E

It's early in the morning. The second day of the camp. Getting up in the morning and not having to light the stove. It's a new experience. Good to get ready soon (which is no problem for most women) and to go for a walk. Many women would like to spend further time learning to cycle. In most of our camps that is the most popular items. But do get every one together for some light group exercises.It's a nice new feeling.

Activity F

Breakfast is over and perhaps there has been delay. Time for some quick reflection. We prefer to let women sit together in a circle and think about the previous day's sessions. Quietly, then someone presents what they learnt in yesterday's sessions. A round of views is taken on what they

learnt, what they felt and what they percieved as problems. Not too much time, mind you. Everybody has to stick to one or two minutes only.

Gives everybody an opportunity to speak up and to reflect. Starts the day in an unhurried way.

SESSION 4

Theme : Understanding basic Panchayat Laws

Objectives : For women to understand and thoroughly grasp :

a. 73rd amendment its significance for women

b. The structure of 3 tier panchayats

c. How the members for each tier and the office bearers are elected (who does an average voter vote for)

d. Who is eligible for election, who is not and provision for disqualification

e. The nature of reservations and how rotation rosters are prepared

f. How elections are conducted

g. The powers of office bearers and basic rules of function (who calls meeting, who write minutes etc.)

h. The government officers/employees and their relationship to panchayat (as of now and as desired)

i. The relationship to political parties (as of now and as desired

j. Functions of the panchayat - by eleventh schedule and as by state government laws (and as) - actual role played by 3 tiers today

k. Financial powers of panchayats, sources of their funds (as of now and as desired)

Activities/methodology :

a. Short introduction and distribution of material (10 minutes)

b. Page by page reading in small groups and noting down questions which group finds no satisfactory answers for (2 hours)

c. Plenary session (section by section reading and clarification of questions raised) (1 hour)

Activity G

A 10 - minute long group game, perhaps preceded bysome songs. There are many possibilities. In our last camp the resource person got up and showed a pen. She called on each participant to do a mime using it as anything but a pen. The others had to call out what she was miming. A lot of ideas were generated. Everybody got a chance.

SESSION 5

Theme : Roots of poverty, unemployment and inequality

Objectives :

A That poverty and unemployment are the main problems is well known. Even inequality as a major cause of this is at some level understood.

But information is needed on how it began, so as to break the myth that it is a natural state to be in.

a. Brief understanding of inequality and situation in pre-British India.

b. The effects of colonial rule, including,

i. ruin of peasantry and manufacture and consequent unemployment/ poverty.

ii. the rise of land-lordism and its purpose (role of feudal princes)

iii. British role as traders initially, and subsequent change of Indian nation to supplier of raw material and a market for British goods as basis of lack of growth of industry and consequent poverty and unemployment in India.

iv. imperialism, 20th century role of export of capital.

B. To let women know that affluence and poverty, landlordism and peasantry are not a natural state of affairs, but have been deliberately and unjustly created. That there were earlier forms of common property that were destroyed. Working towards equality is reversing this injustice. It is a fight for justice.

Activities/Methodologies :

a. Presentation for > 45 minutes based on circulated note/material.

b. Reading notes and asking questions (30 minutes). Duration : 1 to 1 $^1/_2$ hours.

SESSION 6

Activity H

An Ideal Panchayat

a. To encourage women to think of the many possible things that can be done if they have the power opportunity and imagination

b. Sharpen listening and questioning skills as well as presentation of one's views and oneself to public.

Activities/Methodologies :

i) Participants engage in a dream session : a sharing of dreams of what they would like to do if they had the panchayat to themselves.

ii) One person from the group - selected earlier lists out the various suggestions made in plenary.

iii) Group members point out left out suggestions, especially the ones they thought were important.

iv) Classification into what many said, what some said - one or two minority view points.

B. 3 or 4 women are asked to volunteer to stand for election.

They give their election speeches;
Other members ask questions;
Elections are held.

Activity I

It's been a heavy day. Lot of inputs. Lot of it. And we know there is still more to come. How to relax? How to freshen the mind?

Just let people free for an hour or two. But sometimes people can't relax even then. Good to change venue. Do a relaxation cum newspaper reading session or learn a few songs. Mind you such an activity can be intensely relaxing or it can tense up and tire people even more. Depends on how the resource persons handles it. Is she relaxed herself? Is she enjoying? May be one or two of the participants who have these skills will turn resource persons and handle this activity. Many of the "information input" resource persons are not quite suited for this!!

Activity J

This is to recapitulate and recall what was done in the morning. Divide the participants into three or four groups. Let each group prepare a set of questions based on Session 4, i.e. understanding basic panchayat laws. Then have a real fun quiz contest between the 3rd or 4th group. Who gets the winner's prize? Never mind who loses. Everyone learns.

SESSION 7

Theme : Of politics, panchayats and politics in panchayats.

Objectives :

— To understand what one means by politics - That politics is not necessarily dirty and that being a-political also a political position albeit an inadequate one.

— Role of political parties in relation to panchayats in various states.

— Why panchayats have not functioned

 — role of vested interests

 — role of bureaucracy

 — role of lack of knowledge and skills and lack of adequate training inputs.

 — what can be done to transform panchayats.

Activities/Methodology :

— Presentation based on note

— Reading of note in groups and raising questions to be answered in plenary

— Group work: List out all areas that you feel, need to be handled by panchayats in your area: What needs to be done in each area.

Activity K

Same as activity E. Try not to repeat the previous day's activity. Except perhaps for the cycling. But, if the women are keen on the same session, then go ahead. One interesting option is for those poetically inclined to find a quite place and pen a few lines. To be read out later.

Activity L

Same as activity F. You can in addition add a small game. There are many you can choose from. Here is one that we find very popular and very useful. The resource person writes on board or says, "Make tea". Then she invites participants to ask questions relating to what is written on the board. She sets it off with a question, How many people this morning made tea in (name of place where training is being held) ? How much tea ? Any more questions ? It starts slowly. Then there is a flood. By whom? How much? What tea ? With sugar ? On a stove ?

This game shows the innumerable ways of looking at a single fact. This takes only a few minutes. One person can keep writing it down. What an interesting neo-literate booklet it would make. In this session there may also be time for some speech training. All participants may prepare a speech for 5 minutes. They pick lots and speak by turn. May be 5 or 6 get a chance to speak. There is then a discussion. What points were made ? Any more ? Was the language easy to understand ? What about style ? Was the speaker satisfied with the speech ?

SESSION 8

Activity M

Theme : Planning for Health

Objective :

a. To help trainees understand the major causes of ill health and disease in the panchayat.

b. To explain the nature of existing health and nutrition (ICDS, school meal scheme etc.) schemes.

c. To specially understand drinking water/sanitation problems and their solutions.

d. To help trainees understand the nature of a model panchayat level action plan and what work implementing it entails.

Activities/Methodology :

a. Short presentation on common sources of ill health and disease in a panchayat = distribute notes (30 minutes).

b. Short presentation on existing infrastructure. Discuss note (30 minutes).

c. Group reading of booklets on Drinking water and Sanitation.

d. Case simulation: Each group of trainees of about 7 to 10 persons is given a survey report of health status and infrastructure in a Gram Panchayat. The group discusses it and formulates an action plan. (2 hours.)

SESSION 9

Theme : Roots of poverty, unemployment, Inequality

Objectives:

a. To understand (in outline) current classes and sections into which Indian society is divided.

b. To lear how policies since Independence have benefited or affected various sections.

= policies in agriculture
= policies in industry
= policies in external trade and on multinationals

c. To understand how specific schemes with local examples tend to favour the rich and adversely affect women and weaker sections.

d. To understand the need for the poor to organize themselvesand create a change in policies.

e. To learn about the Constitution of India atleast in outline.

Activities/Methodology :

A 30 minute presentation followed by reading of material circulated.

Discussion on questions raised

Introduce constitution (if time permits)

SESSION 10

Theme : Planning for Rural Development

Objectives :

a. To understand the main problems of rural women in their economic activities.
   - i) in agriculture
   - ii) in animal husbandry, kitchen garden etc.
   - iii) in wage labour
   - iv) in small manufacture and trades

b. What help do such women require and inputs that panchayat can provide. Some suggestions to think along.

Methodology:

a. Presentation of topic

b. Discussion with participants on problems and suggestions

Duration : 1 $^1/_2$ hours.

SESSION 11

Activity N

Theme : Village Visits /Survey and Mapping

Objectives :

a. Learning to assess a village situation using "participatory mapping"

b. Learning to interview and case studies to assess problems of women

c. Getting an holistic view of problems of different sections of women especially of their contribution to work and household

d. Stimulating creative thinking and confidence for analyzing problems and finding solutions on one's own andcollectively

e. Understanding the elements of a panchayat level development work

Activities :

a. Jointly carry out a participatory village mapping excercise to assess the over all situation in village on selected aspects.

b. Divide trainees into groups of three and ask them to cover 3 or 4 families and enquire on various aspects

c. Groups return; sit together and present their findings. Suggest various things that panchayats can do.

d. Summing up by resource person elaborating on the various elements of a panchayat level action plan. (e.g. financial and credit resource land and water management, marketing, technical inputs, skills etc.)

Activity O

Same as session K or session E, but perhaps a bit less time. One has to finish early

SESSION 12

Theme : Achievements of Women

Objectives :

— To inspire women by relating experiences of success thereby increasing their confidence that change is possible and to build a positive image of women. Examples may be given of :

= historical struggles

= individual achievements including unpublicized ones

= collective developmental work

= alternate role models

Methods/Activities :

a. Presentation based on material

b. Time for question

c. women participants may relate experiences of successful women

SESSION 13

Theme : Government Schemes for Women

Objectives :

a. To understand such schemes

b. To understand relationship of panchayats to such schemes

c. To understand strengths and limitations of such system

Methodology :

— Group reading of material

— Presentation by resource person and/or discussion and clarification of doubts by the resource persons

Activity P

If you are going on schedule you can spend some time in some relaxation games or songs. There have been 2 heavy sessions over and we are entering a 3rd important session

Here's what we did. Each person writes an activity on a slip of paper and these slips are mixed up. One person picks a slip and has to then do it. Perhaps sing a song, or tell a joke. Then that person can call on any other person to pick another slip and so it moves on

SESSION 14

Activity Q

Theme : Women in panchayats

Objectives :

a. To provide information on:
   * why reservation for women
   * experiences of various states
   * problems women are likely to face

b. To provide knowledge and skills for women in panchayats to understand women's movement and to support the work of women's activists

c. To provide inputs on gender issues, including :

   Legal aid, Counseling
   Day Care Centres
   Working Women Hostels
   Homes for deserted women etc.

Methodology/Activities :

1. Presentation and questions.
2. Circle formation - every participant presents what she thinks is the main barrier to her interest in work of this sort in 1 minute.
3. How experiences elsewhere are similar and some dissimilar. Some which have not been stated.
4. Role play of a panchayat meeting - women having to function in new role, new scope, how to communicate with different people.
   = officials : bureaucrats
   = village elders, MLAs, leaders etc.
   = males : upper caste

Activity 9

This is a quiet, confidential session. Women have discussed and learnt so many things. But when they get back to their village many problems may prevent them from getting involved. Often there are personal problems. Perhaps their husbands stay away too often and they find it difficult to move around on their own. Or it may be a health problem. Or a sick child. Or the cows ! Or perhaps it's the fear that others will not let her be seen in public work. So here is time for women to share their fears and problems - but briefly. Let women take five minutes of silence to think it out. Then give every woman one minute to speak - If there are enough resource persons and the group is large this could be done in 2 or three groups.

SESSION 15

Theme : Action Plan Formulation

Objectives :

a. To evolve a time bound action plan

b. To emphasize the need for regular and systematic

c. To identify other women who are interested

Methods/Activities :

= Identification places where further such meetings could be held

= What planning and preparation is required for conduct-ing such a meeting . (women draw up plan)

  = how will you go about it?

  = by when ?

= Blue print at the level of each individual

= When does the main group meet next

  = fix date

  = what should each individual try to achieve by the next meeting:

  = how many women should be met, share experiences ?

For example :

= Learn -------- number of songs and sing them locally

= Conduct ------- area meetings and maintain the record (which will be brought to the next meetings)

= Find out which area problem is high on women's priority list and come with ideas on what can be done

(And so on = so forth = localized thinking needed)

SESSION 16

Activity R

Theme : Evaluation = Feed Back

Methodology :

* Informal exchange = each participant talks of her experience = what she has learnt etc.

* A small written test to evaluate assimilation of content could be conducted.

* Credentials survey in pairs = basic information about the participant is noted down by person on the side and submitted.

  Ping pong - quick game to know whether one still remembers all the names - person in centre calls out one person, says ping pong = if she is not able to say correctly she comes to the centre and so on. Reinforces name-learning.

  (* Ping = name of person on left, pong = name of person on the right.)

* * *

ANNEXURE – IV

UNIT COSTS FOR ONE 5-DAY TRAINING PROGRAMME
Resource persons/Master Trainers/Facilitators

Sl.No.	Item of Expenditure	
	Training of RPs/MTs or Facilitators at district level	
*	Board/Lodging for 15 participants for 5 days @ Rs 50/- per day	3,750
*	TA @ Rs 50/- for 15 participants	750
*	Kit materials for participants @ Rs 50/- per participant	750
*	Contingent expenditure	500
		5,750

Rs 70/- per head per training programme.

ANNEXURE – V

UNIT COSTS FOR ONE 5-DAY TRAINING PROGRAMME
Women Gram Panchayat Members

Training of Women Gram Panchayat Members at taluk/ Sub-taluk levels

*	Board/Lodging for 5 days for 40 participants @ Rs 30/- per day.	6,000
*	Travel Costs @ Rs 50/- per participant (Rs 50/- # 40 participants)	2,000
*	Honorarium for RPs/MTs/Facilitators @ Rs 250/- each (Rs 250/- # 4 persons	1,000
*	Travel costs to RPs/MTs/Facilitators @ Rs 100/- each (Rs 100 # 4 persons)	400
*	Kit materials to participants @ Rs 50/- per participant	2,000
*	Contingent Costs	500
	Total	**11,900**

* **Environment Building @ 5% of the total project costs**

Rs. 60/- per head per training programme plus environment building @ 5% of total project costs.

ANNEXURE VI

UNIT COSTS FOR ONE 5-DAY TRAINING PROGRAMME

Women Taluk, Zilla Panchayat Members/Chairpersons

	Training programmes	
*	Board/Lodging for 30 participants for 5 days @ Rs 75/- per day	11.250
*	Travel Costs @ Rs 500/- per participant (subject to actuals)	15.000
*	TA/DA to RPs/MTs/Facilitators (3 persons @ Rs100/-)	300
*	Honorarium to RPs/MTs/Facilitators @ Rs 250/- per head	1.000
*	Kit materials to participants @ Rs 50/- per participant	1,500
*	Contingent costs	500
	Total	**29,550**

Conditions of grant

i. The Agency receiving grant will be required to execute a bond on a prescibed form.

ii. An Agency receiving financial assistance shall be open to inspection by an officer of the Dept of Women and Child Devt.

iii. The accounts of the project shall be maintained properly and separately and submitted as and when required. They should be open to check by an officer deputed by the Dept of Women and Child Devt.

iv. The audited accounts together with the utilisation certificate in the prescibed form duly counter signed by Chartered Accountants are required to be furnished within six months in respect of the preceding year or after expiry of the duration for which the grant is approved.

v. The Agency shall maintain a record of all assests acquired wholly of substantially out of Govt grant and maintain a register of such assests in a prescibed proforma.

vi. When the State Govt has reason to believe that the grant is not being utilised for approved purpose the payment of grant shall be stopped and earlier grants recovered.

vii. The Agency will furnish quarterly reports of progress.

BOND

KNOW ALL MEN BY THESE PRESENTS, THAT We .... an Association Registered under the Societies Registration Act, 1860 (21 of 1860) and having its office .... in the State of .... (hereinafter called the obligers) are held and firmly bound to the President of India (hereinafter called the Government) in the sum of Rs. .... (Rupees .... only) well and truly to be paid to the President on Demand and without a demur for which payment to bind ourselves and our successors and assigns by these presents.

2. SIGNED this .... day of .... in the year one thousand nine hundred and eighty ....

3. WHEREAS on the obligers request, the Government has as per Director of Women and Child Development letter No. .... dated .... (hereinafter referred to as the 'Letter of Sanction' which forms an i[illegible]l part of these presents)agreed to make favour of the obligers a grant of Rs. .... (Rupees .... only) Out of which Rs. .... have already been received by the obligers on condition of the obligers executing a bond in the terms and manner contained hereinafter and which the obligers have agreed to do.

4. Now the condition of the above written obligation is such that if the obligers duly fulfil and comply with all the conditions mentioned in the letter of sanction the above written bond or obligation shall be void and of no effect. But otherwise it shall remain in full force and virtue. If a part of the grant is left unspent after the expiry of the period within which it is required to be spent the obligers agree to refund the unspent balance along with interest @ 6% per annum unless it is agreed to be carried over.

5. The Society/Trust agrees and undertaken to surender/pay to Govt the monetary value of all such pecuniary or other benefits which it may receive or derive/have received or derived through an unauthorised use such as letting out the premises for adequate or less than adequate consideration or use of the premises for any purpose other than that for which the grant was intended, of the property/building granted/acquired/ constructed largely from our Govt.

Grant. The decision of the Director of Women and Child Development Department concerned as regards the monetary value aforementioned to be surrendered/paid to the Govt will be final and binding on the society/Trust.

6. AND THESE PRESENTS ALSO WITNESS THAT

i) The decision of Director of Women and Child Development on the question whether there has been breach or violation of any of the terms or conditions mentioned in the sanction letter shall be final and binding on the obligers, and,

Signed for and on behalf of
(Name of the Obliger Association)

In the presence of

1)

2)

Witness Name and Address ....
....

Accepted for and on behalf of the President of India

Witness Name and Address ....

Date ....

Enclosures: (Designation) ....

Printed by:- The Director of Printing, Stationery and Publications,
Government Press, Bangalore/WD No.4819,

Printed for the
DEPARTMENT OF WOMEN AND CHILD DEVELOPMENT
Government of Karnataka
with UNICEF Assistance

Printed by The Director of Printing, Stationery & Publications, Government Press, Bangalore